

Προς τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Κύριο Μάρτιν Σούλτς

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2015

Θέμα: Η ανάγκη τα Κοινοβούλια να εγγυηθούν τον πλήρη σεβασμό των δημοκρατικών διαδικασιών και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό το φως του πρόσφατου δημοψηφίσματος που διεξήχθη στην Ελλάδα

Κύριε Πρόεδρε,
Αγαπητέ συνάδελφε,

Όπως γνωρίζετε, στις 5 Ιουλίου 2015, σύμφωνα με απόφαση της Βουλής των Ελλήνων, η Ελληνική Δημοκρατία διεξήγαγε δημοψήφισμα επί του πλαισίου που περιέχεται σε δύο έγγραφα (που τιτλοφορούνται: «Μεταρρυθμίσεις για την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος και πέραν αυτού» και «Προκαταρτική Ανάλυση Βιωσιμότητας του Χρέους για την Ελλάδα») όπως κατατέθηκαν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στις 25 Ιουνίου 2015. Στην Ελληνική Κυβέρνηση δόθηκε διορία 48 ωρών (με εκπνοή στις 27 Ιουνίου 2015), για να απαντήσει. Η Κυβέρνηση κρίνοντας ότι η πρόταση περιείχε όρους και προϋποθέσεις που υπερέβαιναν την πρόσφατη λαϊκή εντολή της, δεν αποδέχθηκε το χρονοδιάγραμμα και ζήτησε από τον λαό να τοποθετηθεί ο ίδιος για τα έγγραφα, μέσω δημοψηφίσματος. Το δημοψήφισμα αποφασίσθηκε μετά από συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής στις 27 – 28 Ιουνίου 2015. Το ερώτημα που τέθηκε στους πολίτες ήταν εάν αποδέχονται ή απορρίπτουν τα παραπάνω έγγραφα, για τα οποία η Κυβέρνηση είχε κληθεί να αποδεχθεί ή να απορρίψει εκ μέρους του λαού. Το δημοψήφισμα διεξήχθη στις 5 Ιουλίου 2015 και τα έγγραφα απορρίφθηκαν από τον ελληνικό λαό από μία ισχυρή πλειοψηφία του 61,31%.

Αυτό ήταν το πρώτο δημοψήφισμα που διεξήχθη στην Ελλάδα, κατά το διάστημα των τελευταίων 41 ετών, έπειτα από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας (1974) και αφότου τέθηκε σε ισχύ το Σύνταγμα (1975). Ήταν επίσης η πρώτη φορά που δόθηκε ο λόγος απ' ευθείας στους Έλληνες πολίτες σχετικά με τα μέτρα λιτότητας και τα Μνημόνια, που τους επιβλήθηκαν από τον Μάιο του 2010.

Στη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών, τα μέτρα αυτά νομοθετήθηκαν κατά παραβίαση του διεθνούς δικαίου και των συνταγματικών διατάξεων, μέσω εκτάκτων διαδικασιών, υπό τη μορφή του κατεπείγοντος, είτε παρακάμπτοντας το Κοινοβούλιο είτε παρακάμπτοντας την κοινοβουλευτική συζήτηση και ψήφιση (π.χ. νόμοι 800 σελίδων ενσωματωμένων σε ένα μόνον άρθρο προς συζήτηση και ψήφιση εντός 10 ωρών), όπως είχα την ευκαιρία να εξηγήσω κατά την συνάντησή μας στη Ρώμη, τον περασμένο Απρίλιο.

Αυτά τα μέτρα οδήγησαν σε μία πρωτοφανή ανθρωπιστική κρίση, ανείπωτη δυστυχία και βαρύτατες παραβιάσεις θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως τεκμηριώνονται από πλείστες αποφάσεις τόσο των ελληνικών δικαστηρίων όσο και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Κοινωνικά Δικαιώματα, από την Έκθεση που κατέθεσε ο Ανεξάρτητος Εμπειρογνώμονας των Ηνωμένων Εθνών για θέματα χρέους και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, από τα συμπεράσματα της έκθεσης του Ευρωκοινοβουλίου για τον ρόλο και της λειτουργία της Τρόικας και από την Προκαταρκτική Έκθεση της Επιτροπής Αλήθειας Δημοσίου Χρέους, που συστάθηκε στο πλαίσιο του Κανονισμού της Βουλής. Αυτή η Προκαταρκτική Έκθεση της Επιτροπής Αλήθειας Δημοσίου Χρέους του Ελληνικού Κοινοβουλίου επισυνάπτεται στην παρούσα επιστολή, για ενημέρωσή σας, προκειμένου να υπογραμμιστεί η δημοκρατική αναγκαιότητα να επανεξετάσουμε της πολιτικές της Ευρώπης για το Ελληνικό Χρέος, για το οποίο η Επιτροπή έκρινε πως είναι αθέμιτο, παράνομο, επονείδιστο και μη βιώσιμο.

Αυτό σημαίνει πως το Χρέος συνήφθη μέσω διαδικασιών, οι οποίες παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, το διεθνές δίκαιο και το Σύνταγμα της Ελλάδας. Σημαίνει επίσης πως το χρέος είναι αδύνατο να αποπληρωθεί χωρίς την περαιτέρω σοβαρή παραβίαση θεμελιωδών κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού μας πολιτισμού και της κοινής μας κληρονομιάς.

Το πρόσφατο δημοψήφισμα, ήταν η πρώτη φορά κατά τα τελευταία πέντε χρόνια που στο Ελληνικό Κοινοβούλιο δόθηκε ο λόγος πριν τη σύναψη της οποιασδήποτε συμφωνίας και επίσης η πρώτη φορά που δόθηκε ο λόγος στον λαό για τα συγκεκριμένα μέτρα που προορίζονταν να του επιβληθούν. Ήταν μία πραγματική στιγμή Δημοκρατίας.

Δυστυχώς, αυτή η δημοκρατική διαδικασία δεν ήταν ελεύθερη από εξωτερικές παρεμβολές, παρεμβάσεις και εμπόδια. Εξαιτίας της απόφασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να μην χορηγήσει επαρκή ρευστότητα, ο λαός εκλήθη να ψηφίσει με τις τράπεζες κλειστές και υπό το καθεστώς ελέγχου κεφαλαίων. Επιπλέον, Ευρωπαίοι αρχηγοί και αξιωματούχοι επέμειναν με συνεχείς δημόσιες δηλώσεις, οι οποίες χονδροειδώς, είτε διαστρέβλωναν το ερώτημα του δημοψηφίσματος είτε ζητούσαν την ακύρωσή του, σε μία προσπάθεια να προκαταλάβουν το αποτέλεσμα του μέσω αυθαίρετων ερμηνειών της ψήφου του «ναι» και του «όχι». Όπως γνωρίζετε, το ερώτημα του δημοψηφίσματος δεν αφορούσε ποτέ την παραμονή ή την έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή την Ευρωζώνη, αλλά ρητά την αποδοχή ή την άρνηση των προτάσεων που κατατέθηκαν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων στις 25 Ιουνίου 2015, υπό τη μορφή τελεσιγράφου. Ωστόσο, Ευρωπαίοι αξιωματούχοι προέβησαν σε επανειλημμένες δημόσιες δηλώσεις, παρουσιάζοντάς το, ως δημοψήφισμα υπέρ ή κατά της Ευρώπης ή του ευρώ, υποσκάπτοντας έτσι τις ίδιες τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρ' όλες αυτές τις παρεμβάσεις και τις ίδιες τις συνθήκες υπό τις οποίες διεξήχθη η ψηφοφορία (με τις τράπεζες κλειστές επί μία εβδομάδα), ο ελληνικός λαός απέρριψε με συντριπτική πλειοψηφία τις αδιέξοδες προτάσεις για περισσότερη λιτότητα προς αποπληρωμή ενός μη βιώσιμου χρέους. Είναι ενδιαφέρον ότι κατά τη εβδομάδα που προηγήθηκε του δημοψηφίσματος, το χρέος αποδείχθηκε ότι αξιολογήθηκε ως μη βιώσιμο από την εν σχεδία Έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (υπό τον τίτλο: «Προκαταρκτικό Σχέδιο Ανάλυσης για την Βιωσιμότητα του Χρέους»), με ημερομηνία 26 Ιουνίου 2015, το οποίο ωστόσο δημοσιεύθηκε μόλις στις 2 Ιουλίου, 2015. Αυτή η Έκθεση αντιτίθεται και καταρρίπτει ευθέως την «Προκαταρκτική Ανάλυση Βιωσιμότητας Χρέους για την Ελλάδα» με ημερομηνία που προηγείται κατά μία ημέρα, 25 Ιουνίου, 2015), η οποία κατατέθηκε στην ελληνική Κυβέρνηση και τέθηκε προς ψήφιση, επιβεβαιώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο ότι η απόρριψή της από την Κυβέρνηση και τον λαό ήταν δίκαιη.

Οι Έλληνες πολίτες, μέσω της ψήφου τους, δίνουν στην Δημοκρατία και τη διαφάνεια στην Ευρώπη την ευκαιρία να υπερισχύσουν.

Ως Κοινοβουλευτικοί και ως Επικεφαλής Κοινοβουλίων, καλούμαστε όλοι να αξιολογήσουμε προσεκτικά και να σεβαστούμε το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, καθώς και να συνεργαστούμε προς μία ανθρώπινη και δημοκρατική λύση, για έναν λαό που έχει υποφέρει για μεγάλο διάστημα. **Καλούμαστε να σεβαστούμε το δικαίωμα του ελληνικού λαού να ζήσει με αξιοπρέπεια και ελπίδα, μέσα από λύσεις που μπορούν να διασφαλίσουν ότι η Ευρώπη παραμένει ένα πραγματικό σπίτι για τους πολίτες της και όχι μία φυλακή για τους λαούς της.**

Είναι πεποίθησή μου, ότι τα Κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να ενημερωθούν με σωστό τρόπο για τα γεγονότα και να εμπλακούν καταλλήλως στις διαδικασίες της Ένωσης, ώστε να εγυηθούν ότι η Δημοκρατία στην Ευρώπη δεν θα παραχωρήσει την θέση της σε αθέμιτες πρακτικές, που υποσκάπτουν την ευημερία και το ευ-ζην των ευρωπαϊκών λαών και κοινωνιών της Ευρώπης, παραβιάζοντας τους θεμελιώδεις καταστατικούς σκοπούς της Ε.Ε., όπως αυτοί διατυπώνονται στο κοινό άρθρο 3 των Συνθηκών. Τα Κοινοβούλια και οι Κοινοβουλευτικοί εκλέγονται από τον λαό και λογοδοτούν στον λαό. Είναι εξ ορισμού η γνήσια φωνή των λαών. Και οφείλουν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των λαών να προστατεύσουν τις θεμελιώδεις Ευρωπαϊκές αξίες και εγγυήσεις.

Εξετάζοντας την κατάσταση και πάλι από κοινοβουλευτική και δημοκρατική σκοπιά, δεν είναι ανεκτό να γινόμαστε μάρτυρες συνεχών προσπαθειών αμφισβήτησης ή ακόμη και άρνησης του δικαιώματος ενός λαού να αποφασίσει μέσω ενός δημοκρατικού δημοψηφίσματος για τα θεμελιώδη δικαιώματά του στη ζωή, στην αξιοπρέπεια, στην εργασία, στην κοινωνική πρόνοια, στην περίθαλψη, στην εκπαίδευση, στη σύνταξη και στην προοπτική των νέων και μελλοντικών γενεών. Μία προοπτική που διακυβεύεται σοβαρά, μέσω των αποκαλούμενων πολιτικών «διάσωσης», οι οποίες οδήγησαν σε 60% ανεργία στους νέους, 72% ανεργία στις νέες γυναίκες και σε χρέος 32.500 ευρώ για κάθε μωρό που γεννιέται στην Ελλάδα.

Θα ήθελα λοιπόν να σας παρακαλέσω να απέχετε από δηλώσεις όπως αυτές στις οποίες προβήκατε στις τελευταίες ημέρες, τόσο πριν όσο και μετά το δημοψήφισμα, οι οποίες υπονοούν ότι η αρνητική ψήφος σε αντικοινωνικά μέτρα συνιστά λόγο τιμωρητικής δράσης εναντίον του ελληνικού λαού. Θα σας παρακαλούσα επίσης να απέχετε από δηλώσεις που εμπεριέχουν αυθαίρετες και λανθασμένες ερμηνείες του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος, αμφισβητώντας κατ' αυτόν τον τρόπο μία δημοκρατική διαδικασία σε ένα από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω, επίσης, να τονίσω ότι από μόνον του το γεγονός πως η Ε.Κ.Τ. εξακολουθεί να αρνείται την χορήγηση επαρκούς ρευστότητας, παρατείνοντας έτσι την περίοδο τραπεζικής αργίας, δημιουργεί μία στέρεη εντύπωση ότι ο λαός και η κυβέρνηση τιμωρούνται για την άσκηση ενός θεμελιώδους πολιτικού δικαιώματος- του δικαιώματος της ψήφου.

Επιπλέον, το γεγονός ότι επίσημες δηλώσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικής σας, διαβλέπουν την ανάγκη για ανθρωπιστική βοήθεια προς τον ελληνικό πληθυσμό εάν αυτή η κατάσταση συνεχιστεί, καταδεικνύει ότι γνωρίζετε πως η ίδια η επιβίωση του ελληνικού λαού τίθεται σε κίνδυνο από την άρνηση της ΕΚΤ για χορήγηση ρευστότητας. Αυτή η παραδοχή υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για μία δημοκρατική και ανθρωπίνη λύση, αντί των αντιδημοκρατικών και απάνθρωπων συνεπειών. Αποκαλύπτει επίσης το μέγεθος της ευθύνης, που οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι και ηγέτες καλούνται να αναλάβουν.

Η ελληνική τραγωδία δεν είναι παιχνίδι και δεν πρέπει να διαχωριστεί από τα διαδοχικά λάθη, τους λανθασμένους υπολογισμούς και τα κραυγαλέα σφάλματα που διέπραξαν οι πιστωτές της Ελλάδας, οι οποίοι τα έχουν δημοσίως αναγνωρίσει. Το να θυματοποιεί κανείς έναν πληθυσμό, ώστε να επανορθώσει για τέτοια λάθη είναι μία μη ανεκτή λύση, που αντιβαίνει στις ευρωπαϊκές αρχές.

Θα ήθελα λοιπόν να απευθυνθώ στην αίσθησή σας για Ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και να ζητήσω τη συμβολή σας, ώστε να ξεπεράσουμε την κρίση, να διασφαλίσουμε ότι θα υπερισχύσει ο σεβασμός στη δημοκρατία, την επικράτηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ισότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και να διεξαγάγουμε τον απαραίτητο δημοκρατικό κοινοβουλευτικό έλεγχο στους ευρωπαϊκούς θεσμούς προς αυτήν την κατεύθυνση.

Με εκτίμηση,

Ζωή Ν. Κωνσταντοπούλου
Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων